

Statsarkiv opbevarer dokumenter i en bunker

Statsarkivet i kantonen Schwyz i Schweiz har helt exceptionelt valgt at benytte et tidligere underjordisk ammunitionsmagasin til sine arkiver.



Valentin Kessler, chef for kontoret for kultur, i Cavern 3.5 med det 50 meter lange arkivrullesystem (til venstre). Arkivchef Ralph Ruch ved de statiske reolsystemer, hvor kunstværker og genstande fra antikvitetsamlingen opbevares (øverst til højre). Den fugtige indgang til tunnel nr. 3 i Schrutloch. Billeder: Franz Steinegger

Franz Steinegger

Opbevaring af dokumenter, malerier og gamle genstande i en bunker, hvor vandet drypper ned fra en lodret stenmur ved den skyggefulde indgang? "Først var vi skeptiske," sagde statsarkivar Valentin Kessler i går, da han inspicerede hulerne i Hinterberg.

Ved nærmere eftersyn viste bunkeren i Schrutloch sig at være helt ideel som arkivrum. Faktisk rummer de i alt seks huler masser af plads, og i de lokaler, der er indmuret i tunnellerne, er der en konstant lufttemperatur på 10 grader og en luftfugtighed på 50 procent. Ventilationssystemet, der reguleres af udvendige og indvendige sensorer og mobile affugtere, sikrer et konstant rumklima. Klimaværdierne kan overvåges online uanset tid og sted.

3,8 kilometer plads til dokumenter og genstande

I 2020/2021 blev to huler klargjort i den underjordiske passage nr. 3 under ledelse af det kantonale bygningskontor. De er brand-, indbruds-, stød- og jordskælvssikre.

I Cavern 3.5 er der monteret et mere end 50 meter langt mobilreolsystem på 340 kvadratmeter, hvilket giver statsarkivet nye opbevaringsreserver bestående af 2500 lineære meter til dokumenter. Cavern 3.6 fungerer som et beskyttelsesrum for kulturelle ejendomme med statiske hylder, der tilbyder opbevaringsreserver til 1300 lineære meter. I begge huler, der har samme størrelse,

En arv fra den kolde krig

Ammunitionsmagasin I Schrutloch på vejen fra Schlattli til Aufberg byggede den schweiziske hær tre hovedtunneler i 1956, hver med to huler og et teknisk rum. Militæret opbevarede deres ammunition der. De bombesikre bunkere var en del af réduiten og en arv fra den kolde krig. I kølvandet på militærreformen i 95 blev de sat ud af drift.

I 2002 flyttede statsarkivet ind i de nye lokaler på Kollegi Schwyz. Men snart var der igen for lidt plads til den enorme mængde af dokumenter og genstande,

der er monteret netpaneler på væggene, hvor malerier fra kantonens kunstsamling kan hænges og opbevares. "Vi forventer hermed at have opbevaringsreserver til 15 år," forklarer Ralph Ruch, arkivchef i statsarkivet. Han har ansvaret for opfyldningen af de nye lokaler. De fire andre huler i tunnel 1 og 2 er i en rå tilstand og fungerer som langsigtede reserver.

der skulle opbevares. Den oprindelige plan var at udvide anlægget ved Kollegi med et omkostningsestimater på 4,5 millioner CHF. Men primært af omkostnings- og besparelsmæssige årsager blev dette projekt ikke ført ud i livet.

I 2014 gjorde den daværende bygningsdirektør Othmar Reichmuth sine regeringskolleger opmærksomme på bunkeren i Hinterberg. I 2017 erhvervede kantonen hele systemet med de tre dobbelte tunneler fra Armasuisse, det føderale kontor for forsvarsindkøb, for 760000 CHF.

Skampæl og sværd forsvinder ind i bunkeren

I første omgang flytter statsarkivet omfattende arkivsamlinger til Cavern 3.5. Det drejer sig om digitaliserede eller mikrofilmmede samlinger, såsom aviser, sagsakter fra for eksempel anklagemyndigheden og store private samlinger. I anden omgang flyttes omkring 450 genstande fra den kantonale kunstsamling og en stor del af de 3300 genstande i antikvitetsamlingen til Cavern 3.6: Malerier, våben, flag eller bøddelevær, en skampæl eller hverdagsgenstande fra middelalderen.

Flytningen varer indtil midten af juni. De eksterne magasiner blev nødvendige, fordi man løb tør for plads i de tidligere magasiner i statsarkivet, der var placeret i kælderens til Bundesbriefmuseum og i det kantonale bibliotek. Alternativet til at udvide Kollegi (se boks) betalte sig: I stedet for 4,5 millioner CHF kostede udvidelsen af Schrutlochs eksterne magasin kantonen 540.000 CHF (med føderal støtte).